

in vidi brata pri ognji se greti, pa vsa klaverna sta bila. Ker je bilo že pozno, gré na pod spat. Drugega dne se gré tudi on gret.

Zvonček zapoje, ki je njegova brata tretjič k prečudni deklini klical. Peter in Pavel gresta, Jaka pa dolgo čaka kaj bo. Zdaj čuje po stopnicah nekega doli priti, gré gledat, pa vidi brata brez ušes. „Aha Peter — reče — te kaj serbé zdaj tvoje ušesa, mene ne več!“ Pri teh besedah teče v zgornjo hišo. Stopi v krasno sobo, kjer je deklica na lepem stolu sedela. Jaka je bil zal mladeneč, lepe postave, prijaznega obličja. Pa vendar se je deklini čudno zdelo, ko vidi razoglavega, golorokega in bosega snubača. „Si mar tudi ti prišel me v smeh spravljat? — ga bistrogledo popraša. „E kaj — reče zviti Jaka — jez sem vam le nekaj prinesel, kar vam bo gotovo všeč. Deklica je že zobé pokazala — čem reči — malo na smeh ustnice zabernila, ker si misli: kaj nek mi ima tak človek prinesti. „Kaj takega pa imaš?“ — ga popraša. „Ne uprašajte me kaj, ampak dovolite mi uprašanje: „imate kaj ognja?“ „Kaj v taki hiši — reče dekle — bomo brez ognja, in že so trepavnice nekoliko černih očes zakrile — čem reči — že se je enmalo posmejala. „No kaj pa bo z ognjem?“ „Jez imam — pravi Jaka — nekaj za speči in vam bom dal pečenke, kakoršne še niste nikdar nikoli jedli“ — ter seže v njedrije po tičice. — „Kaj jih boš v roki pekel?“ „O ne, na to preklico jih bom nataknil“ (vzame obroč z vrata). „Pa tičice so tolste, vsa mast bo iztekla — pravi prav prijazno dekle. „Ne ne, ne bo ne, gospodična, bom zamašil“ — seže v žep po veho. In na vse gerlo se začne deklica smejati. „Niso me — pravi — tvoje norčije v smeh spravile, ne, — le moje serce se je tvojemu ob prvem pogledu zasmajalo, — zato ti čem žena biti!“

In Jaka je postal gospodar gradú, Peter in Pavel sta pa šla brez ušes domú listje grabit.

Naj nihče ne reče, da to ni mogoče, saj je že marsikteri Jaka na enako vižo grajšinico dobil.

Iz Domic.— zapuščine.

Slovanski popotnik.

* V Zagrebu je prišel pred kratkem na svetlo „Frankopan“, drama v peterih činih od slavnega pesnika jugoslavenskega Mirka Bogovića. Kdo ne pozná sloveče rodovine Frankopanov, — kdo že ni slišal od junaškega Krista Frankopana, bivšega kneza senjskega, kerškega in modruškega, bana hervatsko-slavonsko-dalmatinskega, nadpoveljnika vojske medju-kralja Ivana Zapolja, ki ga je sam kralj Ljudevik II. zavolj njegove hrabrosti v bojih zoper Turke javno in pismeno imenoval „branitelja cele Ilirije“? In ta junak, žertovajoč življenje svoji domovini, je predmet izverstne drame, ki nam jo je spisal mojster Bogović v narodnem metrumu v jeziku ravno tako ličnem kot tudi Slovencom lahko razumljivem. V dokaz tega naj bojo sledeče verstice, s katerimi Turzo Skender začenja dramo:

Sa svih stranah dolaze nam glasi:

Kako Turčin — nebilo mu traga! —

Plěni, pali sela i gradove,

Ori svete cěrkve i oltare,

Momke sěče, a děvojke kupi,

Da ih vodi do Stambola grada

Kano jadne robinjice; — rěčju:

Kud prolazi, svuda puste stope

Razorenja, kěrvi i požara

Ostavlja za sobom.

Nadjamo se, da v knjižnici nobenega Slovenca, kateremu je mar za razcvet jugoslavenskega slovstva, se ne bo pogrěšal Bogovićev „Frankopan“.

* Mladi ruski pisatelj Aleks. Teodorovič Hilferding, povrativši se iz svojega potovanja po slovanskih deželah v Moskvo, pripravlja za tisk svojo bugarsko-serbsko historijo XI. veka, in pa spis o narodopisu in književnosti Horvatov in Serbov. V časniku „Jahrbücher

für slav. Literatur, Kunst und Wissenschaft, Jahrg. 1855—56 smo brali njegov popis v nemškem jeziku „Geschichte der Serben und Bulgaren“.

* Dva nova slovanska časnika izhajata v našem cesarstvu, namreč: serbska „Podunavka“ v Zemunu, in poljski „Dziennik literacki v Lvovu“.

* Spet je prišlo troje novih zvezkov gosp. St. Zaranškove občne povestnice „Welt-Geschichte in Annalen-, Chroniken- und Historienweise itd.“ na svetlo in iznova smo se prepričali, da krasno delo je čez in čez vredno hvale, ki smo jo dali prvim zvezkom. Pregledovaje 7. in 8. izdajek smo zadeli v 7. stoletji na zgodovino starih Slovanov, v kateri pisatelj razlaga obseg tadanje slovanske zemlje, dohod Slovanov, njih imena, pokolenja, bogoslovje tadanjih paganskih Slovanov, njih šege, običaje in življenje itd. „Poljodelstvo in živinoreja — pravi — je bilo njih poglavitno opravilo; stanovali so v lesenih kočah in se oblačili v dolge, proste oblačila, ktere so prepasovali s pasom, ki je bil pri premožnih kaj ličen; obuvalo so jim bili kėrpci (opanke); živili so se večidel od poljskih pridelkov, močnatih jedil in hleba (kruha). Od njih so vzeli Goti besedo „hleb“ in jo po svojem premenili v „hlaib“, in odtod je še dandanašnja nemška beseda „Laib“. „Ravno tako — pravi — so besedo Pflug Nemci od Slovanov vzeli; ki so imeli svoj plug. Med (nemški Meth) in pivo (ol) sta bila od nekdanj Slovanom naj ljubša pijača. Ker so Slovani kaj žive fantazije, ni čuda, da so od nekdanj že radi péli, godli in plesali. Hvaljena je že od nekdanj gostoljubnost in poštenost slovanska, grajali pa so že takrat njih prepirljivost in da so se radi maševali; maševanje to je segalo, zlasti pri južnih Slovanih, mnogokrat do kervavega maševanja (kervene osvete). Ali so stari Slovani po več žen imeli, se ne dá do dobrega določiti; gotovo pa je, da so knezi in plemenitniki več žen imeli. Lepo razlaga nadalje, kaj so bili vojevodi, kmeti, knezi (duhovniki), starosti, vladiki, župani itd. Občinske zadeve so obravnavali na snemih ali sejmih; „sejm“ ni bil to kar je dandanašnji, ampak „sejmi“ so se imenovali deželni zbori (Landtage)“. Kakor Slovane tako tudi vse druge narode popisuje učeni gosp. pisatelj na vse strani in nam stavi z besedo in v zemljevidih vés svet jasno pred oči.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Gradca. * Vodstvo štajarske družbe za povzdigo sviloreje je 11. dan t. m. na znanje dalo, da gosp. T. Rochel funt na Štajarskem pridelanih živih kokonov plačuje po 1 fl., če le 300 ali še manj kokonov gré na en funt, — po 55 krajc., če jih 300 do 350, — po 50 krajc., če jih 350 do 400, — po 45 krajc., če jih okoli 400 do 450, — in po 40 krajc., če jih več kot 450 gré na en funt. Če so pa kokoni (mešički) že umorjeni, jih plačuje vse za deseti del dražje kakor je tarifa določena. — Za štajarske goveda, ki so bile v pariško razstavo poslane, so sledeči lastniki premije prejeli: Pervo premijo za mircodolinskega bika je prejel g. Juri Stöger iz Perneka in za kravo tega plemena g. Jožef Krendel iz Bruka; tretjo premijo je prejel za kravo mariahofarskega plemena grof Henkel iz Donersmarka, peto premijo je prejel tudi gosp. J. Stöger za mircodolinsko kravo in šesto premijo knez Lobkovic za kravo mariahofarskega plemena; junica gosp. K. Lewohl-a je bila pohvaljena. Gosp. Stöger je svojega s pervo premijo obdarovanega bika v Parizu prodal za 800 frankov, to je, za 340 gold. našega dnarja.

Iz Celja. * Mestna gosposka je tukajšni kmetijski podružnici podarila kos zemljiša blizo mesta, da bo ondi napravila že drugo sadišče sadnega drevja in tert ali tako imenovano „vertno šolo“. Zraven tega ji je obljubila tudi mestne smeti za gnojenje tega sadišča dajati, ki jih bo mestna gosposka sama na svoje stroške na to zemljiše vozila. — Veselo znamenje je to, kako se povsod oživlja sadjoreja, za ktero se naši predniki niso dosti poganjali!